

Uppföljning efter juli med prognos för 2021

Region Kalmar län

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Ekonomi	4
2.1 Resultatanalys periodens resultat	4
2.2 Resultatanalys helårsprognos	5
2.3 Nettokostnadsutveckling	7
2.4 Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	7
2.5 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	8
2.6 Resultatredovisning från förvaltningar och nämnder	8
2.6.1 Verksamheterna inom regionstyrelsens förvaltning	9
2.6.2 Regional utvecklingsnämnd	11
2.6.3 Kollektivtrafiknämnd	12
2.7 Investeringar.....	12
2.8 Likviditet och placerade pensionsmedel	13
2.9 Pensionsåtagande	13
3 Medarbetare	14
3.1 Sjukfrånvaro.....	14
3.2 Oberoende hyrbolag	14

1 Inledning

Uppföljningsrapport efter juli med prognos för 2021 ger en bild av Region Kalmar läns ekonomiska resultat för årets första sju månader. Den innehåller även en helårsprognos för 2021.

Prognosen för helåret beräknas till 313 Mkr med en positiv budgetavvikelse på 105 Mkr. Det prognosticerade resultatet ökar med 122 Mkr mot prognosen som presenterades i april, vilket främst beror på en god utveckling av statsbidrag samt på en prognosticerad god avkastning i placerade pensionsmedel. Balanskravsresultatet i prognosen uppgår till 179 Mkr där orealiserad vinst i placerade pensionsmedel på 134 Mkr minskar resultatet i balanskravsutredningen. Generellt finns dock en osäkerhet i prognosen beroende på omställningar med anledning av pandemin vilket gör det svårt att bedöma det ekonomiska läget.

Regionens nettokostnadsutveckling efter juli månad uppgår till 3,3 procent. Nettokostnadsutvecklingen kommer att öka under hösten bland annat med anledning av att de coronarelaterade statsbidragen för 2020 beslutades under senare delen av det året och därför inte fanns med i redovisningen i juli föregående år. Den totala nettokostnadsutvecklingen för året beräknas till 7,4 procent.

Regionen har en hög vaccinationskapacitet mot covid-19 och det går snabbt framåt, men det är leveranserna av vaccindoser som avgör tempot. Fram till sista juli har totalt 80 procent av den vuxna befolkningen över 18 år i Kalmar fått en första dos och 56 procent har fått en andra dos. Folkhälsomyndigheten beslutade i juni att även ungdomar som är 16 och 17 år ska erbjudas vaccination. I slutet av juli öppnades den möjligheten för länets 16- och 17-åringar. Enligt Folkhälsomyndighetens uppdaterade prognos är bedömningen fortsatt att alla vuxna har erbjudits minst en dos vaccin senast den 19 september 2021.

Prognosen för den svenska konjunkturen visar en markant förbättring 2021. Utvecklingen både i Sverige och globalt är dock påverkad av hur smittspridningen kommer att utvecklas, hur det går med vaccinationerna och vilka restriktioner som kommer att gälla. Som Sveriges kommuner och regioner skriver i *Ekonomirapporten maj 2021* väntas stora utmaningar nationellt framöver och för att klara dessa är långsiktighet, samverkan och omställning till nära vård nödvändigt. Att möta invånarnas behov av hälso- och sjukvård på delvis nya sätt är nödvändigt, inte minst på längre sikt. Vissa påbörjade omställningar och effektiviseringar har fått skjutas upp med anledning av pandemin medan andra har tagit fart. Ett exempel på omställning är digitaliseringen som tagit ett rejält kliv. På längre sikt är det viktigt att säkerställa att de nya arbetssätt som införts och den samverkan som etablerats blir bestående. Uppskjuten vård behöver åtgärdas samtidigt som smittspridningen som gått i vågor är svår att förutsäga. Vaccinationerna löper dock på i hög takt vilket successivt kommer att minska trycket på landets sjukhus.

Efter augusti görs en delårsrapport och då kommer en ny prognos arbetas fram efter bland annat de nya förutsättningarna som publiceras av SKR i slutet av augusti.

2 Ekonomi

2.1 Resultatanalys periodens resultat

	Januari-juli 2021	Januari-juli 2020
Verksamhetens resultat Mkr	278,1	427,9
Periodens resultat Mkr	477,2	249,1
Nettokostnadsutveckling efter juli, %	3,3	2,5

Periodens resultat uppgår till 477 Mkr och har förbättrats med 228 Mkr mellan åren. Detta trots att januari till juli 2021 belastas av en jämförelsestörande post på 211 Mkr avseende förändrade livslängdsantaganden i pensionskuldsberäkningen. Förbättringen beror huvudsakligen på ett bättre finansnetto till följd av börsens återhämtning, men också på en god utveckling av skatteintäkter och statsbidrag.

Nedan redovisas intäcks- och kostnadsförändringar till och med juli i jämförelse med samma period föregående år.

Verksamhetens totala intäkter i form av riktade statsbidrag, patientavgifter, trafikintäkter, såld vård med mera visar en ökning med 23 procent. Främsta anledningen är coronarelaterade statsbidrag på drygt 240 Mkr i juli 2021, men som inte beslutades förrän senare under 2020 och därför inte fanns med i juli föregående år. Detta påverkar den totala nettokostnaden med cirka – 5 procent.

Asylintäkterna uppvisar fortsatt minskning med 14 Mkr motsvarande 51 procent. Minskningen av trafikintäkterna på grund av minskat resande, som under första tertialet uppgick till cirka 20 procent, har nu reducerats till 2,4 procent. Kommunernas köp av sommarlovskort till ungdomar och biljettförsäljningen till långväga resenärer i tågtrafiken är positiva faktorer. Motsvarande trend syns också för intäkterna avseende tandvård och såld vård där minskningarna i början av året förbytts till ökning med 12 procent respektive 8 procent. Tandvården påverkades av tillfälliga stängningar av kliniker under 2020, medan den positiva trenden inom den sålda vården beror på ökat antal turister från andra regioner.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar visar en ökning med 6,6 procent.

Lönekostnaderna uppvisar fortsatt relativt hög ökning med 8 procent, vilket överstiger vad som kan förväntas utifrån träffade löneavtal och beslutade satsningar i 2021 års budget. Ökningen består till stor del av olika extra covidrelaterade ersättningar. Det är både särskilda ersättningar, timlön, kvalificerad övertid samt kostnader för krislägesavtalet som var aktiverat under maj och juni. Övertid och fyllnadstid har ökat med 13 Mkr motsvarande 11 procent. Volymökningen mätt i arbetade timmar uppgår till 4,3 procent.

Pensionskostnaderna har ökat med 168 Mkr eller 48 procent beroende på den jämförelsestörande posten avseende förändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionsavsättningen med 211 Mkr. Detta medför en ökning av den totala nettokostnaden med 4,4 procent.

Kostnaderna för inhyrd personal minskar med 2,7 procent, där såväl kostnader för läkare som för sjuksköterskor fortsatt visar minskningar. Minskningen återfinns inom såväl somatisk vård och primärvård som psykiatri. Mätt i andelen inhyrd personal i relation till egna personalkostnader motsvarar det 5,4 procent. Regionplanens målvärde på kort sikt uppgår till 5,5 procent medan det långsiktiga målvärdet är 2 procent.

Kostnaden för den köpta vården utanför länet är efter juli månad i stort oförändrad i jämförelse med föregående år. Kostnadsökning återfinns inom den köpta vården från sydöstra sjukvårdsområdet, 10 Mkr, samt inom psykiatrisk vård och primärvård från övriga regioner, 5 Mkr. En minskning återfinns inom den köpta somatiska vården från regioner utanför sydöstra

sjukvårdsregionen, 16 Mkr, där pandemin är en orsak. Antalet öppenvårdskontakter har minskat med 2 procent och antalet slutenvårdstillfällen med 7 procent.

Läkemedelskostnaderna för perioden ligger i nivå med föregående år. Detta innebär att kostnaderna ökar från en tidigare lägre nivå. Ökningen av kostnader är förväntad. Uttag ur nationella läkemedelsförrådet och för vaccinhantering påverkar kostnaderna. Det tillkommer nya preparat samt utökade indikationer för läkemedelsbehandling av cancer. Kostnaden för behandling av Hepatit C förväntas öka igen efter att minskat under pågående pandemi.

Nya läkemedel provas kontinuerligt inom ramen för ordnat införande

Inom grupperna **sjukvårdsartiklar, material och varor** syns en pandemipåverkan i form av kostnadsökningar för laboratoriematerial. De senaste månaderna har verksamheterna kunnat påbörja planerade operationer igen. Det innebär att antalet operationer jämfört med 2020 har ökat med 3 procent, och är en förklaring till att kostnaderna för implantat med mera har ökat jämfört med våren. Däremot uppvisar engångsartiklar en kraftig kostnadsminskning med 77 procent, vilket förklaras med en stor åtgång under pandemins höjdpunkt föregående år.

Kostnaderna för länstrafikens trafikentreprenader minskar med 23 Mkr motsvarande 4 procent.

Den rådande situationen har samtidigt medfört en betydande minskning av kostnader för **kurser, konferenser och resor**. Detta i kombination med en övergång till digitala möten har medfört kostnadsminskningar med 8 Mkr motsvarande 42 procent.

Kostnader kopplade till pandemin särredovisas löpande under året. Efter sju månader uppgår bokförda kostnader till 158 Mkr inklusive vaccination.

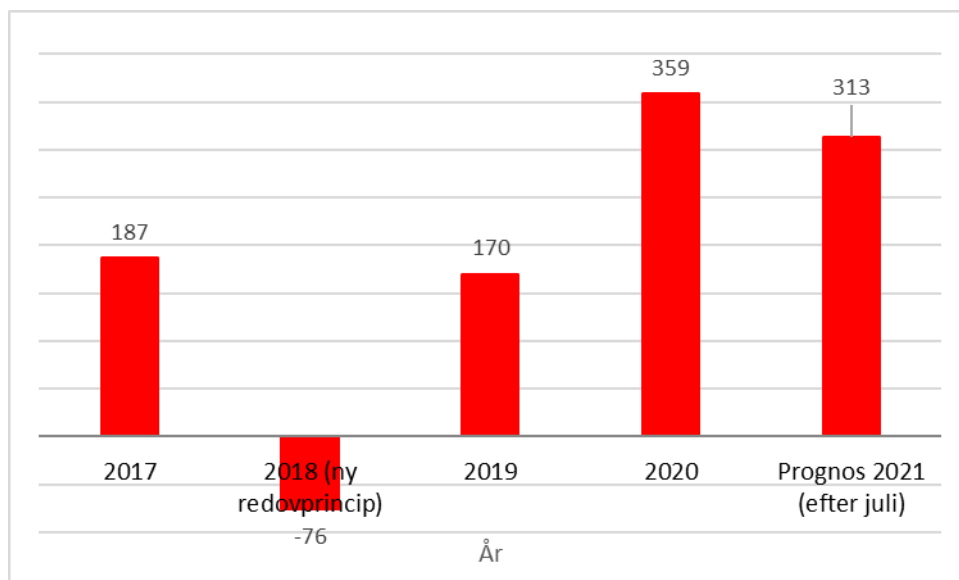
2.2 Resultatanalys helårsprognos

Helår	2021 Prognos	2020 Utfall
Verksamhetens resultat Mkr	128,1	368
Årets resultat Mkr	312,9	358,8
Nettokostnadsutveckling, %	7,4	3,5

Resultatprognosen för 2021 uppgår till 313 Mkr, vilket är 105 Mkr bättre än budget. Föregående prognos efter april innebar ett resultat på 191 Mkr, alltså en förbättring med 122 Mkr. Större förändringar jämfört med föregående prognos är högre statsbidrag för testning, smittspårning och vaccination samt bättre avkastning på placerade pensionsmedel. Exklusive den jämförelsestörande posten på 211 Mkr avseende förändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionsavsättningen uppgår resultatprognosen till 524 Mkr och nettokostnadsutvecklingen till 4,8 procent.

Den relativt stora skillnaden mellan nettokostnadsökningen i helårsprognosen för 2021 jämfört med juli 2021, 7,4 mot 3,3 procent, beror till stor del på de coronarelaterade statsbidragen. Januari till juli 2021 redovisas bidrag på drygt 240 Mkr, vars motsvarighet inte fanns för samma period 2020 eftersom flera av dessa bidrag beslutades först senare under året. Den procentuella ökningen av de statsbidragen blir därför betydligt högre efter juli än vid helårsjämförelsen, prognos 2021 mot bokslut 2020, eftersom alla bidragen var beslutade och bokförda i bokslutet. Den lägre procentuella uppräkningsgraden av bidragen för helåret medför då en högre nettokostnadsökning. Skillnaden påverkas också av en högre ökning av köpt vård och läkemedel i prognosen än efter juli.

Förvaltningarna beräknar ett budgetunderskott på 492 Mkr, medan gemensamma poster för pensioner, skatter och finansnetto uppvisar ett överskott mot budget på 597 Mkr. Exklusive merkostnader för covid-19 beräknas förvaltningarnas underskott reduceras till -276 Mkr. Finansieringens överskott exklusive ersättning för merkostnader är 381 Mkr.

Nedan redovisas intäkt- och kostnadsförändringar i helårsprognosen jämfört med bokslutet föregående år.

Verksamhetens nettokostnader beräknas i helårsprognosen att öka med 7,4 procent.

Prognosen är osäker baserat på sju månaders utfall bland annat beroende på hur länge pandemin kommer att pågå under 2021. I prognosen antas att pandemin kommer att ha stor påverkan på verksamheten under de första sju till åtta månaderna för att sedan minska under hösten.

Lönekostnaderna beräknas öka med 6 procent vilket är något lägre än ökningen efter juli.

Pensionskostnaderna påverkas även i prognosen av den jämförelsestörande posten på 211 Mkr.

Prognosen för **köpt vård** visar en ökning på 3 procent och **läkemedel** beräknas öka med 8 procent, det vill säga en högre ökningstakt än efter juli.

När det gäller **inhyrd personal** beräknas inte kostnaderna kunna begränsas i den omfattning som tidigare planerats. Helårsprognosen uppgår till 239 Mkr, vilket ska jämföras med 228 Mkr föregående år. Kostnaden för inhyrd personal påverkas av pandemin och det är mycket svårbedömt hur snabbt man kan se en effekt på bolagskostnaderna vid en minskning av covid-19 i samhället.

För **verksamhetens intäkter** prognosticeras en ökning med 5 procent. Ökningen är huvudsakligen hänförlig till riktade coronarelaterade statsbidrag. För kollektivtrafikens intäkter samt patientintäkter i Folk tandvården kan skönjas en viss återhämtning, men från en mycket låg nivå under 2020 och beräknas vara på en fortsatt lägre nivå än budgeterat.

Riktade stöd och statsbidrag

Riksdagen och regeringen tog flera beslut under 2020 för att kompensera kommuner och regioner för merkostnader och förlorade intäkter. Under 2021 har i vårpropositionen och vårändringsbudgeten beslutats om fortsatt stöd avseende uppskjuten vård och merkostnader samt intäktsbortfall i kollektivtrafiken.

I föreliggande prognos beräknas Region Kalmar län för år 2021 erhålla totalt cirka 500 Mkr fördelat på

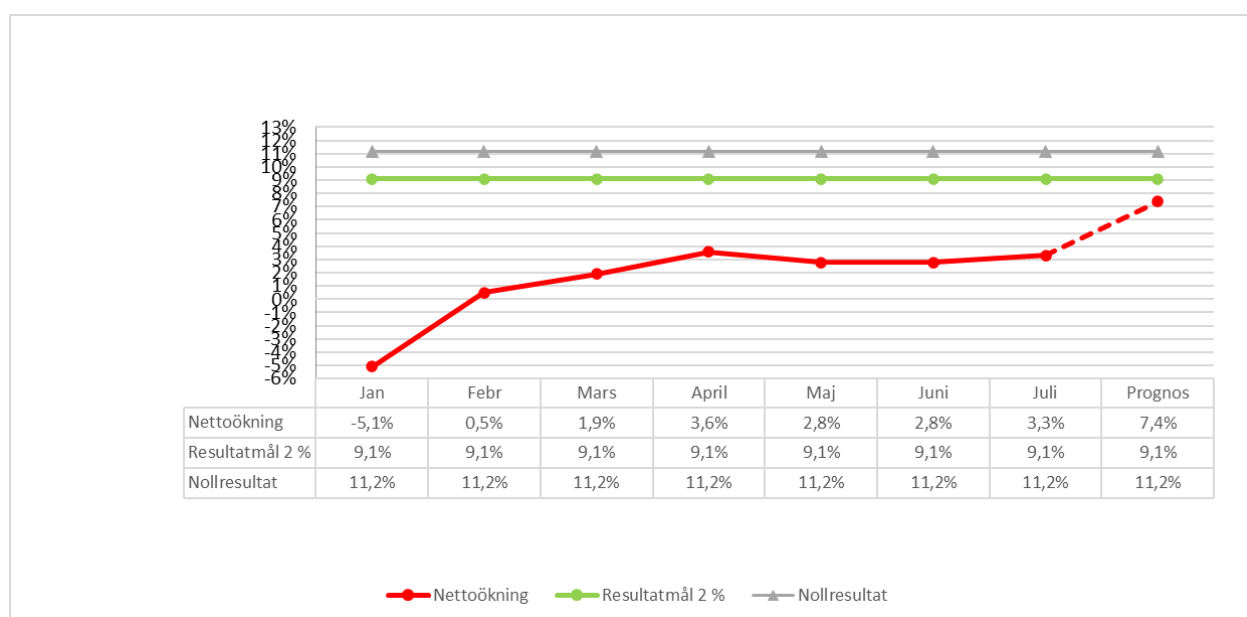
- Uppskjuten vård/merkostnader 200 Mkr
- intäktsbortfall i kollektivtrafiken 35 Mkr
- testning och smittspårning 162 Mkr
- vaccination 95 Mkr
- utökat statligt ansvar för sjuklönekostnader 9 Mkr

Det råder fortfarande viss osäkerhet om storleken på de slutliga beloppen. För 2020 erhöles

kompensation med 387 Mkr.

2.3 Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen efter sju månader uppgår till 3,3 procent medan den totala kostnadsökningen för helåret beräknas till 7,4 procent. Den relativt stora skillnaden förklaras i avsnittet ovan. För att nå resultatmålet på 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag, baserat på intäktsbedömningen efter sju månader, får kostnadsökningen inte överstiga 9,1 procent. Prognosen tyder därmed på att målet kommer att kunna uppnås. För att uppfylla kommunallagens minimikrav, det vill säga ett resultat på +/- 0, finns ett utrymme för nettokostnadsökning med 11,2 procent.

2.4 Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

För perioden januari till juli ökar Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag med 4,4 procent. I helårsprognosen uppgår intäkterna totalt till 8 942 Mkr, vilket är en ökning med 4,3 procent. I förhållande till budget ger detta ett överskott med 132 Mkr. Det negativa gapet på 3,1 procent (4,3-7,4) i förhållande till nettokostnadsökningen bidrar till resultatförsämringen jämfört med föregående år.

Skatteintäkterna grundar sig på SKR:s prognos i april. Skattemedlen uppgår till 6 239 Mkr, vilket är oförändrad nivå jämfört med föregående prognos.

Under tredje kvartalet 2020 inleddes en snabb konjunkturåterhämtning. Men när pandemins andra våg tog fart under senare delen av hösten upphörde återhämtningen nästan helt och den går fortfarande på sparlåga. Trots det räknar SKR med att lönesumman ökar betydligt mer 2021 än 2020. Det beror främst på prognostiserad tilltagande ökning av arbetade timmar under andra halvåret, tack vare minskad smittspridning och att en stor andel av befolkningen då bör vara vaccinerad. Nästa skatteprognos presenteras i slutet av augusti.

Bidraget inom den kommunalekonomiska utjämningen uppgår till 1 837 Mkr medan överenskommelsen med staten om bidraget till läkemedelsförmånen innebär att Region Kalmar län beräknas erhålla 866 Mkr.

2.5 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

	Mkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	312,9
- Reducering av samtliga realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,3
- Orealiserade vinster i värdepapper	-134
Balanskravsresultat	178,6

Vid avstämningen mot kommunallagens balanskrav reduceras eller tillförs resultatet poster som inte härrör från den löpande verksamheten. Efter justering för vinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster i värdepapper uppgår prognosen för balanskravsresultatet till 179 Mkr.

332 Mkr av resultatöverskott från tidigare år har reserverats i en resultatutjämningsreserv (RUR). I nuläget planeras ingen förändring av RUR.

2.6 Resultatredovisning från förvaltningar och nämnder

Pandemin har även 2021 fortsatt att påverka förvaltningarnas resultat. Staten har avsatt 4 Mdr till uppskjuten vård och vårdens tillgänglighet under åren 2021 och 2022. Hälften av dessa får användas till att täcka kostnader för vård av covidpatienter under första halvåret. I vårändringsbudgeten för 2021 har staten beslutat om ytterligare 2 Mdr till kostnader för uppskjuten vård, 1 Mdr för att upprätthålla kollektivtrafiken, 1,7 Mdr till testning och smittspårning samt ökade medel för inköp av vaccin och täckning av vaccinationskostnader med 1,0 Mdr.

I tabellen redovisas förvaltningarnas budgetavvikelse inklusive och exklusive beräknade merkostnader till följd av covid-19.

Budgetavvikelse i Mkr	2020	Merkostnader 2020 till följd av covid-19	Bokslut 2020 exkl merkostnader	Prognos efter juli 2021	Beräknade merkostnader 2021 till följd av covid-19	Statsbidrag kollektivtrafik	Prognos efter juli 2021 exklusive merkostnader
Regionstyrelsen som driftsnämnd:							
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen	-299,1	85,6	-213,5	-353,0	130,0		-223,0
Primärvårdsförvaltningen	-12,8	5,7	-7,1	2,5	4,5		7,0
Psykiatriförvaltningen	23,3	0,6	23,9	5,6			5,6
Folktandvården	0,0		0,0	0,0			0,0
IT-förvaltningen	0,8	0,4	1,2	-7,5			-7,5
Regionservice	-109,8	115,9	6,1	-20,7	25,0		4,3
Centraladministrerad verksamhet	-3,2	10,1	6,9	-8,6	8,5		-0,1
Regionrevisionen	0,3		0,3	0,7			0,7
Summa	-400,5	218,3	-182,2	-381,0	168,0	0,0	-213,0
Regionala utvecklingsnämnden							
Regional utvecklingsförvaltning	4,3		4,3	1,8			1,8
Summa	4,3	0,0	4,3	1,8	0,0	0,0	1,8
Kollektivtrafiknämnden							
Kalmar länstrafik	-122,3	66,7	-55,6	-112,6	13,0	35,0	-64,6
Summa	-122,3	66,7	-55,6	-112,6	13,0	35,0	-64,6
Summa nämnder	-518,5	285,0	-233,5	-491,8	181,0	35,0	-275,8
Finansiering	675,8	-285,0	390,8	596,8	-181,0	-35,0	380,8
Total	157,3	0,0	157,3	105,0	0,0	0,0	105,0

Utöver redovisade merkostnader per förvaltning har pandemin påverkat verksamheternas ekonomi

på flera sätt. Det handlar om kostnadsökningar som inte ingått i statsbidraget och minskade intäkter för till exempel patientavgifter och såld vård. Resultaten påverkas också av minskade kostnader för till exempel resor, kurser, konferenser som också är en följd av råd och restriktioner under pågående pandemi.

Handlingsplan för en kostnadseffektiv verksamhet

För att långsiktigt klara en ekonomi som är stark och hållbar över tid beslutades i Regionplan 2020-2022 att fortsatt stort fokus ska ligga på årliga effektiviseringar med motsvarande 1 procent. Effektiviseringskravet verkställs genom minskad nettobudgetram alternativt minskat budgetunderskott med 1 procent. Undantag från effektivisering är beställd vård samt bidrag och stöd till kultur och organisationer.

I förvaltningar och nämnders verksamhetsplaner finns handlingsplaner med aktiviteter som stödjer arbetet med effektiviseringar. Arbetet fortgår under året men har påverkats av pågående pandemi.

Målsättningen om 1 procents effektivisering är långsiktig och erfarenheter av pandemin har påskyndat den fortsatta utvecklingen inom regionens alla verksamheter.

2.6.1 Verksamheterna inom regionstyrelsens förvaltning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen prognostiserar ett budgetunderskott på 353,0 Mkr för verksamhetsåret 2021. Detta baserat på årets sju första månader, kunskapen om pandemins påverkan på verksamheten under 2020 och våren 2021 samt ett antagande om att pandemins påverkan hösten 2021. Pandemins utveckling med en tredje våg har inneburit högre personalkostnader och ökade kostnader i takt med att verksamheten kommer igång. Detta innebär en prognostiserad kostnadsökning under andra halvåret för att kunna komma ikapp med tillgängligheten så snabbt som möjligt. Denna kostnadsökning syns dock inte i resultatet då förvaltningen även prognostiserar en motsvarande ersättning i enlighet med statsbidraget för uppskjuten vård.

Merkostnader till följd av pandemin under 2021 uppskattas till cirka 130 Mkr, där personalkostnader och kostnader för inhyrd personal står för drygt hälften och resterande är laboriematerial och andra övriga kostnader.

Nettokostnadsutvecklingen efter juli månad uppgår till 4,6 procent, vilket till stor del förklaras av pandemirelaterade kostnader.

De övriga kostnaderna ökar med 5,9 procent, vilket är en ökning jämfört med delårsbokslutet efter april och beror bland annat på att verksamheterna har kunnat utföra planerade operationer igen. Efter en minskning av antalet utförda operationer under våren har antalet nu ökat jämfört med 2020. I verksamheten har antalet slutenvårdstillfällen ökat med 2,3 procent jämfört med samma period 2020 och antalet besök har ökat med 6 procent.

Diabeteshjälpmiddel har de senaste åren haft en kostnadsökning med i genomsnitt 20 procent per år och även 2021 är kostnaderna de första sju månaderna högre än året före. Trenden är liknande i många regioner och en anledning är att det de senaste åren har skett en snabb teknikutveckling.

Primärvårdsförvaltningen

Hälsoval

Verksamheten inom hälsoval prognostiserar ett resultat motsvarande 0,5 Mkr vilket innebär en väsentlig resultatförbättring jämfört med föregående år. Förbättringen bedöms till del vara en följd av den pågående pandemin, samt av arbetet med förvaltningens handlingsplan för effektivisering. Därutöver bidrar också 2020 års budgetförstärkning avseende listning på namngiven läkare och kontinuitet till viss ytterligare förbättring.

Pandemins fortsatta utveckling medför en osäkerhet i prognosen och den pågående vaccinationskampanjen tillsammans med fortsatt omfattande provtagning genererar såväl ökade kostnader som ersättningar av olika slag.

Hanteringen av pandemin och vaccinationskampanjen har varit huvudfokus, men samtidigt har all planering och allt genomförande varit präglad av att hitta effektiva och säkra lösningar. Den positiva utveckling som skett bland annat inom området oberoende av hyrbolag har försämrats något sedan prognosen efter april. Detta är en följd av hastigt uppkomna nya läkarvakanser på ett par hälsocentraler. Kostnaderna för läkemedel förbättras under 2021 jämfört med 2020. Skälen är flera men kostnadsutvecklingen inom diabetesläkemedel och antikoagulantia (DOAK) har börjat att mattas av i takt med att en allt större andel av de patienter som har indikation för läkemedlen också använder dem.

Övrig verksamhet

Inom förvaltningens övriga verksamhet prognostiseras den positiva budgetavvikelsen till 2,0 Mkr, vilket är 0,8 Mkr bättre än 2020. En bidragande orsak till förbättringen är budgetförstärkning inom barn- och ungdomshälsan. Det finns en plan för införande av det utökade uppdraget, men som inte uppnår full effekt under 2021.

Psykiatriförvaltningen

Förvaltningen redovisar ett överskott mot budget för helåret på 5,6 Mkr.

Intäkter för såld vård är svårbedömda och kan variera mycket mellan åren men bedömningen är att intäkterna under 2021 kommer att generera ett överskott.

Bemanningen är fortsatt en nyckelfråga även ur ett ekonomiskt perspektiv. De långsiktiga satsningarna på kvalitetshöjningar och god tillgänglighet i vården ställer stora krav på rätt kompetens och rätt bemanning. Barn- och ungdomspsykiatrin kommer att behöva hyra in psykologer som kommer att riktas mot att arbeta med utredningar för att förbättra tillgängligheten.

Ett ökat behov av att köpa neuropsykiatriska utredningar hos andra vårdaktörer medför att kostnaden för den köpta vården ökar. Förvaltningen jobbar aktivt med att minska antalet utplacerade patienter i andra regioner. Det långsiktiga målet är en återuppbyggd rättspsykiatri med en kostnadsminskning som resultat.

Folktandvården

Pandemin har påverkat Folktandvårdens verksamhet och förvaltningen räknar i prognosen att den uppskjutna prioriterade barntandvården har en effekt på resultatet med cirka 18 Mkr, vilket ersätts av regionen i enlighet med statsbidraget för uppskjuten vård. Detta innebär att Folktandvården prognostiserar en budget i balans för 2021.

Folktandvårdens verksamhet är uppbyggd på att cirka 70 procent av vårdtiden ska bestå av tandvård för vuxna för att uppnå en ekonomi i balans. Pandemin har medfört att akutvård samt tillgänglighet för barn har behövt prioriteras, vilket medfört att vuxentandvården i dag endast utgör 63 procent. I prognosen finns en del osäkerhetsfaktorer såsom fortsatt hög sjukfrånvaro, flera sena avbokningar samt uteblivna patienter.

Som mål har Folktandvården att arbeta så rationellt som möjligt utifrån de förutsättningar som finns. Ett första steg i ett flödesorienterat arbetssätt har införts, vilket innebär färre men längre besök med fler åtgärder med syfte att patienten ska bli färdigbehandlad så snart som möjligt. Arbetssättet har även inneburit att den bokade tiden i relation till arbetad tid har ökat.

IT förvaltningen

Förvaltningen prognostiserar ett budgetunderskott motsvarande 7,5 Mkr. Kostnaderna är högre än budgeterat vilket i huvudsak beror på ett nytt avtal tecknat med Microsoft, dyrare och mer komplexa säkerhetslösningar, förskjutning av kostnader från investering till drift då hårdvara blir

mjukvara samt en ökad digitalisering.

En del i förvaltningens arbete med effektivisering och en ekonomi i balans är att samla leverantörsavtal inom IT området, att licenser finns hos IT med möjlighet till optimering, en flexibel livslängd på datorer samt ökad automatisering för bättre resursutnyttjande.

Regionservice

För 2021 prognostiserar förvaltningen ett budgetunderskott på 20,7 Mkr, där hela avvikelsen beror på ökade kostnader och minskade intäkter på grund av pandemin. Nya kostnader har tillkommit under perioden såsom provtagningsstationer för covid-19, bemanning med kövärdar vid vaccinationscentraler och callcenter för av- och ombokning av vaccinationstider. Det är svårt att beräkna den ekonomiska effekten för förvaltningen, men bedömningen är att merkostnader och minskade intäkter orsakade av pandemin uppgår till cirka 28 Mkr. Restaurangerna är stängda för externa gäster vilket påverkar intäkterna. I prognosen ingår också merkostnader för material, transporter, sophantering, riskavfall, samt lokalhyra för utökade lagerytor. Behovet av bemanning har ökat, främst i verksamheter med koppling till materialförsörjning, men också för bemanning av ut- och inlämningsställen för provtagningsstationer.

Som en följd av pandemin har andelen digitala möten ökat, vilket i sin tur har medfört att uthyrningen av förvaltningens poolbilar minskat. Antalet poolbilar har därför minskats efter hand och även omfördelats till andra förvaltningar med behov av att byta ut äldre bilar. Kostnaderna har även minskat avseende telefoni, resor och utbildning samt vakanta tjänster.

Centraladministrerad verksamhet

Prognosen för centraladministrerad verksamhet visar på ett underskott mot budget med 8,6 Mkr för 2021. I centraladministrerad verksamhet ingår anslag för Regiondirektörens stab, Förtroendevalda, Beställd vård samt Övrig centralt administrerad verksamhet.

Regiondirektörens stab prognostiserar ett överskott mot budget på 21,7 Mkr. Överskottet består bland annat av ej tillsatta tjänster men också av ej nyttjade projektmedel och anslag för forskning, läkarutbildning och beredskapsåtgärder.

Förtroendevalda prognostiserar ett överskott mot budget på 4,3 Mkr, vilket främst beror på att kostnaden för partiernas gruppmöten är lägre än budgeterat, samt att regionfullmäktige inte nyttjar hela budgeten.

Övrig verksamhet prognostiserar ett budgetöverskott uppgående till 1,8 Mkr. Pandemin har medfört kostnadsminskningar på grund av inställda utbildningar och färre utlandsrekryteringar. Det finns även en osäkerhet i genomförandet av beslutade satsningar som inte kunnat genomföras ännu.

Verksamheterna inom beställd vård, där bland annat Hälsoval och Vårdval Tandvård ingår prognostiserar för helåret ett underskott mot budget motsvarande 36,4 Mkr.

Hälsoval redovisar en negativ budgetavvikelse motsvarande 57 Mkr, vilket bland annat beror på ökade kostnader för hjälpmedel, intäktsbortfall för den sålda vården samt minskade patientavgifter. Underskott redovisas också avseende ersättning för ST-läkare och jourer.

Ett överskott på 13 Mkr bedöms för privata specialister där en del avtal fortfarande är vakanta.

Vårdval Tandvård och det särskilda tandvårdsstödet prognostiserar ett överskott mot budget motsvarande 6 Mkr för 2021. Detta beror främst på pågående pandemi som har inneburit en lägre nivå på utbetalad barnkapiteringsersättning.

Vårdval psykisk hälsa redovisar ett överskott mot budget på 1,5 Mkr, vilket beror på att kostnaden för besöksersättningarna inte blivit så hög som beräknat samt fler intäkter än beräknat.

2.6.2 Regional utvecklingsnämnd

Prognostiserat budgetöverskott i nämnden uppgår till 1,8 Mkr. Överskottet återfinns både inom

bildningsverksamheten och regional utveckling.

På folkhögskolorna är verksamheten anpassad till gällande pandemirestriktioner, vilket bland annat innebär undervisning på distans och i mindre grupper samt att vissa kurser, till exempel seniorekurserna, inte kunnat genomföras under vårterminen. Sommarkurserna har genomförts, fast i mindre omfattning än ett normalår. Konferensverksamheten som före pandemin tydligt ökade har helt avstannat sedan pandemin bröt ut. Den minskade omfattningen av verksamheten på plats på skolorna visar sig i lägre övriga kostnader men också i minskade intäkter för kost, logi och undervisningsmaterial. Omställningen på grund av pandemin medför risk för att fullt antal deltagarveckor inte kan nås, och prognosen för verksamhetsbidraget som baseras på antal deltagarveckor har justerats ned då osäkerhet råder kring möjligheten att nå fullt antal veckor i år. Ansökningsnivån till höstens utbildningar är bra, men det förväntade högre söktrycket på grund av pandemin har hittills uteblivit. Planering inför höstterminen bygger på start på plats på skolorna, och förhoppningsvis väljer fler deltagare att bo på internaten.

Under rådande förutsättningar är möjligheterna att bedriva utvecklingsverksamhet i full skala begränsade, vilket medför lägre kostnader.

Likt förra året gavs möjlighet till tidigare utbetalning av beslutade kulturbidrag med planerad utbetalning i juli, som en hjälp att stärka likviditeten hos respektive organisation och två organisationer har hittills utnyttjat denna möjlighet.

Under hösten 2020 inleddes arbetet med en översyn av samtliga bidrag för att skapa en mer effektiv, transparent och tydlig hantering. Det innebär också en större möjlighet att skapa en starkare koppling mellan regionens uppdrag att främja hållbar regional utveckling och civilsamhällets förmåga att möta behov som den offentliga sektorn inte har kapacitet att göra på samma sätt.

2.6.3 Kollektivtrafiknämnd

Det totala underskottet för Kalmar länstrafik för 2021 beräknas uppgå till 112,6 Mkr, vilka till stor del beror på minskade biljettintäkter. Efter juli månad är självfinansieringsgraden för den allmänna kollektivtrafiken 39 procent, att jämföra med målet om 50 procent.

På kostnadssidan följs budget med vissa undantag där osäkerhet råder. Det gäller främst ersättning till entreprenör i den upphandlade Öresundstågstrafiken, där extrakostnader debiteras om grundförutsättningarna i avtalet inte kan effektueras. Osäkerhet råder också avseende kostnader för ersättningstrafik på grund av fordonsbrist i Kustpilottrafiken, vilka är orsakade av kvalitetsbrister vid Kalmar tågdepå.

För serviceresorna pågår, sedan nytt avtal 2020, ett kontinuerligt arbete för att matcha utbudet av fordon med hänsyn till efterfrågan och därmed öka effektiviteten i trafiken. Detta arbete har på grund av pågående pandemi delvis fått en annan inriktning för att minska passagerartätheten där det är befogat.

Vid en återgång till normalläge kommer arbetet främst att inriktas på att få tillbaka de resenärer som valt andra färd sätt alternativt arbetat hemma under pandemin.

2.7 Investeringar

För att möta framtida krav genomför Region Kalmar län omfattande investeringar. Investeringar ska bidra till utveckling av verksamheterna och möjliggöra effektiviseringar. Investeringar görs även för att bibehålla kapacitet och krav på standard. Årets investeringsbudget uppgår till 955 Mkr.

En detaljerad uppföljning av investeringar görs i kommande delårsrapport för augusti.

Mark och byggnader

Fastighetsinvesteringarna uppgår till 276 Mkr fram till sista juli med en årsbudget på 762 Mkr.

Medicinteknik, tekniska hjälpmedel, övriga inventarier och immateriella anläggningstillgångar
Årets investeringsbudget för medicinteknik, tekniska hjälpmedel och övriga inventarier uppgår till 168 Mkr. Fram till sista juli har investeringar gjorts med 66 Mkr.

Årsbudgeten för immateriella tillgångar avseende utökad ambition i vårdinformationssystemet Cosmic uppgår till 15 Mkr där 2,4 Mkr är aktiverat under året.

Finansiella anläggningstillgångar

Investeringsbudget för finansiella tillgångar uppgår till 10 Mkr och avser bredbandsutbyggnad. En regional investeringsmodell ligger till grund för investeringsplanen, men takten i utbyggnaden är osäker.

2.8 Likviditet och placerade pensionsmedel

Region Kalmar läns likviditet ska vara tillräcklig för att kunna hålla en god betalningsberedskap. Tillgängliga likvida medel efter juli uppgår till 1164,7 Mkr. Motsvarande siffra efter juli föregående år var 720,3 Mkr. Vid ingången av 2021 uppgick likvida medel till 980,4 Mkr, vilket innebär ett positivt kassaflöde för året på 184,3 Mkr.

Region Kalmar läns pensionsmedel placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Marknadsvärdet för Region Kalmar läns portfölj uppgår efter juni månads redovisning, bokfört i juli, till 2 431 Mkr vilket också antas i helårsprognosen vara värdet vid årets slut. Vid årets ingång var motsvarande värde 2 195 Mkr, där differensen påverkar Region Kalmar läns resultat positivt via finansnettot med 236 Mkr. Avkastningen i KLP:s totala portfölj sedan årsskiftet uppgår till 10,74 procent.

2.9 Pensionsåtagande

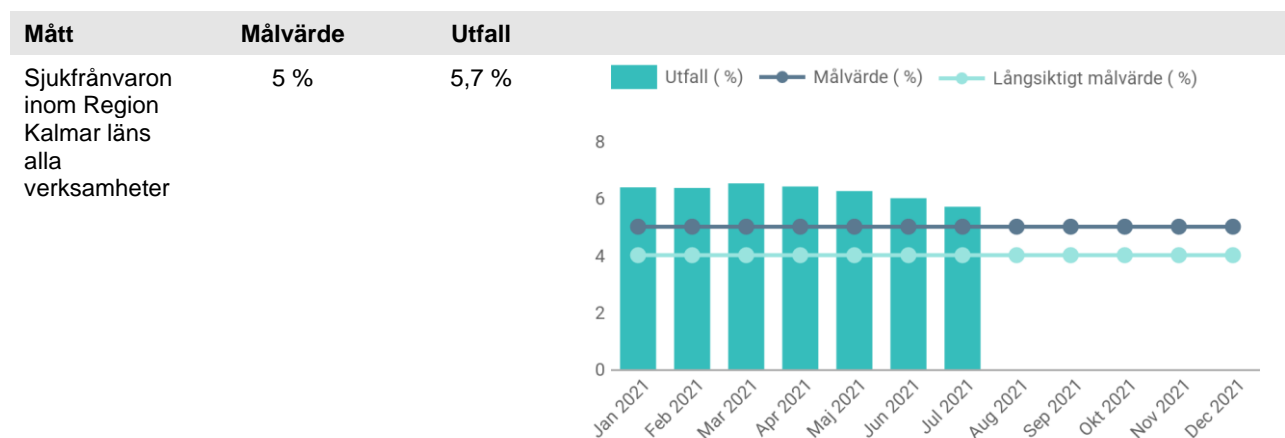
Region Kalmar läns pensionsåtagande uppgår vid årets slut, enligt senaste prognosen från Skandia, till 7 290 Mkr. Pensionsåtagandet består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som är bokförd som kortfristig skuld och pensioner intjänade före 1998 som finns under ansvarsförbindelsen.

Under år 2020 gjordes en översyn av livslängdsåtagandet i regelverket för beräkning av pensionsskuld (RIPS) och förslag på nya parametrar togs fram. Styrelsen för SKR beslutade i april 2021 att anta förslaget. För Region Kalmar läns del implementerades de nya livslängdsparametrarna därmed i pensionsskultsberäkningen i delårsbokslutet i april och i helårsprognosen. Förändringen innebär en engångseffekt i form av en ökning av pensionsavsättningen med 211 Mkr samt en ökning av ansvarsförbindelsen med 121 Mkr. I resultaträkningen och i kassaflödesanalysen redovisades 211 Mkr som jämförelsestörande post.

Region Kalmar läns förvaltade pensionsmedel beräknas i prognosen ha ett marknadsvärde på 2 431 Mkr vid årets slut, vilket i nuläget motsvarar 33 procent av det beräknade totala pensionsåtagandet. Medel för resterande pensionsåtagande återlånas av Region Kalmar län till investeringar och den löpande verksamheten.

3 Medarbetare

3.1 Sjukfrånvaro

Den ackumulerade sjukfrånvaron efter juli var 5,72 procent och det är en minskning med 7 procent jämfört med samma period förra året. Från och med mars månad i år har sjukfrånvaron varit lägre än 2020 men dock högre än 2019. Med tanke på pandemin och de restriktioner som gäller vid sjukdomssymptom är det svårt att påverka den korta sjukfrånvaron något avsevärt och även detta år kommer bli svårt att nå målet, även om det går åt rätt håll.

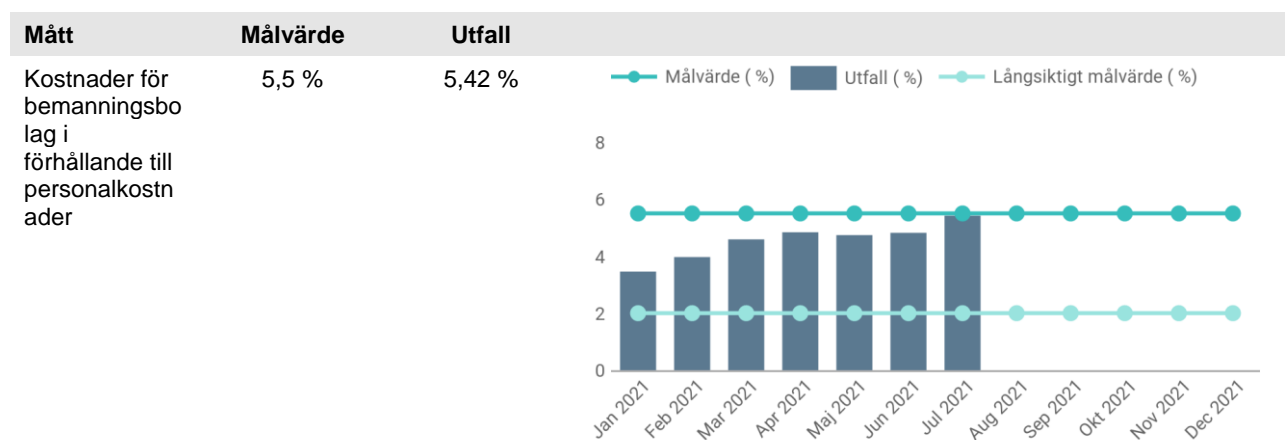
Män och kvinnor har ungefär samma procentuella minskning jämfört med förra året men som tidigare så har kvinnorna betydligt högre sjukfrånvaro än männen, 6,36 procent jämfört med 3,55 procent.

Minskningen av sjukfrånvaron jämfört med förra året har skett i alla åldersgrupperna men mest i åldersgruppen 30 till 49 år, från 6,15 procent föregående år till 5,40 procent i år. Det var denna grupp som ökade mest under förra året.

Alla förvaltningar har minskat sjukfrånvaron jämfört med föregående år förutom it-förvaltningen och centraladministrerad verksamhet, men båda dessa har haft väldigt låg sjukfrånvaro tidigare.

Överlag går sjukskrivningarna ner och förhoppningsvis nås snart de nivåer som var före pandemin och förvaltningarna kan förhoppningsvis återgå till ordinarie arbetsmiljöarbete under hösten.

3.2 Oberoende hyrbolag

Regionens kostnader för bemanningsbolag utgjorde i juli månad 5,42 procent av personalkostnaderna, vilket kan jämföras med 5,98 procent i juli förra året. Målvärdet för 2021 är 5,5 procent av personalkostnaderna.

Flera verksamheter har minskat sina kostnader för bemanningsbolag i år jämfört med 2020, medan

verksamheter med hög belastning av covid-patienter eller annan personalbrist har haft ökade kostnader för bemanningsbolag.

Arbete pågår enligt den regionala planen för minskat beroende av hyrbolag och tillhörande aktivitetsplan. Det gäller så väl det långsiktiga arbetet med exempelvis AT- och ST-tjänster, utbildningsanställningar och karriärutvecklingsmodeller som det lokala arbetet med verksamhet och bemanning. Kalmar län är också en del av det nationella arbetet kring oberoende hyrbolag samt den nationella upphandlingen av hyrbolag.